

Begäran om utlåtande om arbetsgruppsbetänkandet om genomförande av produktansvarsdirektivet

Inledning

Justitieministeriet tillsatte den 10 februari 2025 en arbetsgrupp med uppgift att bereda bestämmelser för genomförande av det nya produktansvarsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2853 om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister och om upphävande av rådets direktiv 85/374/EEG).

I betänkandet föreslås det att produktansvarslagen (694/1990) ska ändras. Det föreslås att begreppen och bestämmelserna i produktansvarslagen ändras så att de bättre motsvarar kraven i den digitala verksamhetsmiljön. Det föreslås till exempel att definitionen av produkt utvidgas till att omfatta också immateriella produkter, såsom programvara och digitala tillverkningsfiler. Dessutom föreslås det att det till produktansvarslagen ska fogas mer detaljerade bestämmelser än tidigare om de aktörer som har skadeståndsansvar, förutsättningarna för ansvarsfrihet, grunderna för bedömning av säkerhetsbrister hos produkter samt preskriptionstider. I produktansvarslagen föreslås nya bestämmelser också bland annat om säkerhetsbrister samt om presumtioner om orsakssambandet mellan en säkerhetsbrist och en skada samt bestämmelser om editionsplikt och offentliggörande av domar.

Det nya produktansvarsdirektivet, liksom det gamla, gör det möjligt för medlemsstaterna att välja om de ska införliva utvecklingsriskförsvaret i sin nationella lagstiftning om produktansvar eller inte. Med utvecklingsriskförsvaret avses en tillverkares möjlighet att befrias från skadeståndsansvar på den grunden att det inte har varit möjligt att upptäcka den egenskap hos produkten som orsakade skadan på grundval av det vetenskapliga och tekniska kunskapsläget vid den tidpunkt då produkten släpptes ut på marknaden. I betänkandet föreslås det att Finland ska utnyttja optionen och fortsättningsvis avvika från ansvarsfrihetsgrunden i fråga.

I betänkandet föreslås dessutom vissa terminologiska ändringar i 12 kap. 1 a § i konsumentskyddslagen för att harmonisera bestämmelserna om konsumentskydd med bestämmelserna om produktansvar.

Justitieministeriet ber om ert utlåtande om arbetsgruppens betänkande.

Bakgrund

Det nya produktansvarsdirektivet antogs den 23 oktober 2024. Direktivet ska genomföras senast den 9 december 2026.

Målsättningar

Syftet med ändringarna är att säkerställa ett korrekt och rättidigt nationellt genomförande av det nya produktansvarsdirektivet.

Arbetsgruppen föreslår att lagarna ska träda i kraft den 9 december 2026, då direktivet ska börja tillämpas.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Vänligen lämna utlåtandet i första hand genom att svara på begäran om utlåtande via tjänsten Utlåtande.fi på webben. Anvisningar för hur man registrerar sig i och använder tjänsten finns på Utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministerierna ombeds också att spara det utlåtande som de lämnat i Utlåtande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA under ärende VN/13873/2024.

Om det inte är möjligt att använda tjänsten Utlåtande.fi kan utlåtandet sändas per e-post till ministeriets registratorskontor på adressen kirjaamo.om(at)gov.fi eller per post till adressen Justitieministeriet, PB 25, 00023 STATSRÅDET. I de utlåtanden som sänds till registratorskontoret ska ärendenummer VN/13873/2024 anges. Dessutom ber vi att de utlåtanden som sänds till registratorskontoret skickas till exempel som e-postbilaga i Word- eller pdf-format, så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsidor (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, projektkod OM042:00/2024). En privatpersons utlåtande publiceras dock av datasekretesskäl på projektsidorna endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i följebrevet till det.

Alla utlåtanden som lämnats via tjänsten utlåtande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt synliga för alla i tjänsten. Ministeriet publicerar inte utlåtanden som lämnats till registratorskontoret i tjänsten.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat till registratorskontoret inte publiceras på webben, är utlåtandet tillgängligt för alla hos ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Utlåtanden kan lämnas fram till den 16.3.2026.

Beredare

Mer information ges av
lagstiftningsrådet Jussi Päivärinne, tfn 0295 150 122
(fornamn.efternamn@gov.fi)

Länkar:

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM042:00/2024> - Hankesivu

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM042:00/2024> - Projektsida

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-371-1> - Tuotevastuutyöryhmän mietintö
valtioneuvoston julkaisuarkisto Valtossa

Bilagor:

[Työryhmän mietintö.pdf](#) - Tuotevastuutyöryhmän mietintö / Arbetsgruppens betänkande om produktansvar (på finska)

Sändlista:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Energiateollisuus
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Helsingin hovioikeus
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Kaupan liitto ry
Kemianteollisuus ry
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto / kuluttaja-asiamies
korkein oikeus
Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry
kuluttajariitalautakunta
Lapin yliopisto, oikeustieteiden tiedekunta
liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus
Lääketeollisuus ry
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Pirkanmaan kärjäoikeus
Potilasvakuutuskeskus
Rakennusteollisuus RT ry
sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Kuntaliitto

Suomen Vakuutusmeklariliitto ry
Suomen Yrittäjät ry
Teknologiateollisuus ry
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Tuomioistuinvirasto
Turun yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
työ- ja elinkeinoministeriö
Vaasan hovioikeus
Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE
Vakuutusosasto
valtiovarainministeriö
ympäristöministeriö

Remissinstansens utlåtande

1. Vilka synpunkter har ni på de föreslagna ändringarna i produktansvarslagen?
2. Anser ni att arbetsgruppens lösning i fråga om utvecklingsriskförsvaret kan understödats?
3. Har behoven av att ändra konsumentskyddslagen beaktats på behörigt sätt?
4. Har konsekvenserna av förslaget bedömts på behörigt sätt?
5. Har ni allmänna kommentarer eller något annat att yttra om arbetsgruppens förslag?

Huhtala Liisa
Oikeusministeriö

Päivärinne Jussi
Oikeusministeriö